

POSILIJEDIPLOMSKI SPECIJALISTIČKI STUDIJ
MEDICINSKO PRAVO NA PRAVNOM FAKULTETU
SVEUČILIŠTA U SPLITU

KOLEGIJ: SUDSKA MEDICINA

Ukupno trajanje: 30 sati

Voditelj kolegija: prof.dr.sc. Šimun Anđelinović

Predavači: prof.dr.sc. Šimun Anđelinović, prof.dr.sc. Dragan Primorac, prof.dr.sc. Marija Definis Gojanović, doc. dr.sc. Davorka Sutlović.

Sudska medicina ili forenzička medicina predstavlja zasebnu medicinsku disciplinu koja predstavlja spoj medicinske i pravne znanosti s ciljem pružanja pomoći pravnoj struci u slučajevima pojave medicinskih dilema i problema u sudskoj teoriji i praksi. Ovaj proces interakcije i interdisciplinarnosti nije jednostavan proces. Zbog svojih specifičnosti medicinska znanost i medicinska praksa se koriste metodama i spoznajama iz drugih komplementarnih znanosti kao što je u konkretnom slučaju pravna znanost za razvoj svih etičkih normi i pravnih propisa te razvoj sustava u kontroli kvalitete medicinskih usluga i medicinskih zahvata. Brži razvoj medicinske znanosti povezan sa sve bržim tehnolojskim razvojem i prodorom u mikrosvijet molekula pred medicinu i pravnu znanost stavlja sve veće izazove i pitanja. Stoga je izučavanje forenzične medicine od velike važnosti za pravnike i medicinare. Pravnik se svakodnevno u svom radu susreće s potrebama rješavanja pitanja i problema iz medicinskih znanosti a koje su predmet sudsko medicinskih vještačenja, odnosno forenzičkih ekspertiza. Cilj ovog kolegija je stjecanje specifičnih znanja iz sudske medicine koji bi pomogli pravnicima u:

- racionalnijem korištenju medicinskih vještaka
- boljem planiranju istražnih radnji i prikupljanja dokaza
- razumijevanju uzročno posljedične veze kod ozljeđivanja i smrti
- razumijevanje utjecaja raznih toksičnih tvari i otrova.

Ovaj kolegij izvodit će se u ukupno 30 sati, podijeljeno u 15 cjelina, od čega će 24 sata biti predavanja te 6 sati vježbi.

1. Pojam i povijest sudske medicine – 2 sata predavanja; nositelj prof.dr.sc. Šimun Anđelinović.

Polaznici će se upoznati s pojmom i predmetom rada sudske medicine, te njenog razvoja kroz povijest pa sve do današnjih dana.

2. Oštećenje zdravlja i smrt – 2 sata predavanja; nositelj prof.dr.sc. Marija Definis Gojanović.

Polaznici će se upoznati s pojmovima definicije zdravlja i smrti, utvrđivanjem znakova smrti, te određivanjem vrste, mehanizma i uzroka smrti, kao i vremena nastupanja smrti.

3. Ozljede - 2 sata predavanja; nositelj prof. dr.sc. Šimun Anđelinović.

Polaznici će se upoznati s pojmovima ozljeda u sudsko-medicinskom smislu, podjelom ozljeda na mehaničke, asfiktične, fizikalne i psihičke.

4. Toksikologija – 1 sat predavanja, 1 sat vježbi; nositelj doc.dr.sc. Davorka Sutlović.

Polaznici će se upoznati s osnovnim pojmovima iz toksikologije, sudsko-medicinski značajnim otrovima, te metodama dokazivanja otrovanja, uključujući droge i alkohol; u praktičnom dijelu upoznat će se s radom toksikološkog laboratorija.

5. Vještačenje i vještaci – 2 sata predavanja; nositelji prof.dr.sc. Šimun Anđelinović i prof.dr.sc. Dragan Primorac.

Polaznici će se upoznati sa svrhom i mogućnosti medicinskog vještačenja te uporabom najnovijih medicinskih spoznaja u rješavanju sudskih sporova.

6. Vještačenje u kaznenom procesu - 1 sat predavanja, 1 sat vježbi; nositeljica prof.dr.sc. Marija Definis Gojanović.

Polaznici će se upoznati s načinom vještačenja u kaznenom postupku i s načinom procjene težine tjelesnih ozljeda uz iznošenje konkretnih primjera; u praktičnom dijelu upoznat će se s radom u obdukcijskoj sali.

7. Vještačenje u prometnim nezgodama - 1 sat predavanja, 1 sat vježbi; nositelj prof.dr.sc. Šimun Anđelinović, suradnici sudac Županijskog suda u Splitu, mr.sc. Damir Primorac, te vještak za promet, dipl.ing. Vinko Ugrina.

Polaznici će se upoznati sa najčešćim vještačenjima u prometnim nezgodama, utvrđivanjem uzročno posljedične veze između traume i nastalih ozljeda, te utvrđivanjem naletnog položaja i naletne brzine.

8. Vještačenje u parničnom postupku – 2 sata predavanja; nositelj prof.dr.sc. Šimun Anđelinović.

Polaznici će se upoznati s načinom vještačenja u parničnom postupku i procjenom nematerijalne štete nakon ozljeđivanja.

9. Utvrđivanje očinstva – 1 sat predavanja, 1 sat vježbi; nositelji prof.dr.sc. Dragan Primorac, doc.dr.sc. Davorka Sutlović.

Polaznici će se, kroz teoretski i praktični dio nastave, upoznati s razvojem metoda utvrđivanja očinstva, metodama utvrđivanja očinstva putem DNK analize te statističkom obradom rezultata, kao i s radom laboratorija za DNK analizu.

10. Sudskomedicinski značaj trudnoće i kaznena djela protiv spolne slobode i spolnog čudoređa - 2 sata predavanja; nositelji prof.dr.sc. Šimun Anđelinović, prof.dr.sc. Dragan Primorac.

Polaznici će se upoznati sa problematikom čedomorstva, utvrđivanje kriterija živorođenosti te s protupravnim prekidom trudnoće, kao i sa sudsko-medicinskim kriterijima utvrđivanja i dokazivanja silovanja te drugih bludnih radnji.

11. Ubojstvo, samoubojstvo – 2 sata predavanja; nositelj prof.dr.sc. Marija Definis Gojanović.

Polaznici će se upoznati s pojmovima i sudsko-medicinskim značajkama ubojstava i samoubojstava, te kriterijima razlikovanja ovih djela, uz isticanje važnosti očevida i načina obavljanja istog.

12. Medicinska kriminalistika – 2 sata predavanja; nositelj prof.dr.sc. Šimun Anđelinović.

Polaznici će se upoznati sa razlikovanjem bioloških od fizikalnih tragova, prikupljanju istih prilikom očevida, načinom pohrane i obrade uzoraka.

13. Identifikacija - 1 sat predavanja, 1 sat vježbi; nositelji prof.dr.sc. Dragan Primorac, doc.dr.sc. Davorka Sutlović.

Polaznici će se upoznati sa metodama identifikacije, od klasičnih do suvremenih, s posebnim naglaskom na primjenu DNK analiza u procesu identifikacije.

14. Liječnička etika - 2 sata predavanja; nositelj prof.dr.sc. Marija Definis Gojanović.

Polaznici će se upoznati s osnovama medicinske etike, te najčešćim etičkim dilemama u medicinskoj praksi (umjetna oplodnja, pobačaj, eutanazija, transplantacija organa, suvremene metode liječenja, liječnici u funkciji države).

15. Liječnička odgovornost - 1 sat predavanja, 1sat vježbi; nositelj prof.dr.sc. Šimun Anđelinović.

Polaznici će se upoznati s problematikom liječničke deontologije, te zakonskom regulativom u odnosu na dužnosti liječnika, posebice u svezi liječničke pogreške i čuvanja liječničke tajne.

LITERATURA

1. Zečević D, i sur. Sudska medicina i deontologija. Zagreb: Medicinska naklada, 2004.
2. Zečević D, Škavić J. Osnove sudske medicine za pravnike, Zagreb, B.A.R.B.A.T., 1996.
3. Primorac D. i sur. Primjena analize DNA u sudskoj medicini i pravosuđu. *Nakladni zavod Matice hrvatske* 2001.
4. Moffa AC, Osselton MD, Widdop B. Clarke's Analysis of Drugs and Poisons, 3rd ed. London, Pharmaceutical Press, 2004.
5. BMA. The medical profession & human rights. Zed Books, 2001.
6. European network of scientific co-operation on medicine and human rights. The human rights, ethical and moral dimensions of health care. Council of Europe Publishing, 1998.

Mjesto održavanja nastave:

sva predavanja održat će se na Medicinskom i Pravnom fakultetu a praktični oblici nastave na Zavodu za patologiju i sudsku medicinu Kliničke bolnice Split.